

Et liv er forbi | Museumsinspektøren

Der blev snakket om hovedløse spøgelsheste og mystiske dødsfald på Gammel Estrup – Herregårdsmuseet. Men Vibeke Nielsen troede mere på logiske forklaringer som svaner og blindtarmsbetændelse

Hver dag klokken 11 gik hun sin runde. Tidligere museumsinspektør Vibeke Harriet Nielsen var godt nok gået på pension som 68-årig, men hun blev stædigt ved med at gå runden gennem Gammel Estrup – Herregårdsmuseet med sin blok, en støvklud og en lille plastikpose, hvis nu der lå en død flue i vindueskarmen, eller krystalglassene igen var blevet støvede. Hver eneste dag, indtil hun døde som 80-årig, tog hun runden og satte trofast sine krydser på blokken, hvor hver eneste af museets genstande var listet op. Det behøvede hun egentlig ikke, hun kunne huske dem i hovedet, og hvis noget var forsvundet fra sin plads, vidste hun det. Lige som hun kendte til alle museets myter og spøgelseshistorier, holdt af at fortælle dem og satte en ære i at løse dem. Hun var videnskabelig i sin tilgang, hun ville finde frem til de logiske forklaringer.

Fortælleren

For eksempel til den om lensgreve og overstaldmester Jørgen Scheel, der for knap 300 år siden boede på herregården. Efter sigende ankom han stadig i en hestevogn trukket af fire sorte hovedløse heste, og hvis man lyttede, kunne man høre hestenes hove og hjulenes knirken på herregårdens brostensbelagte gård. Der var en lyd, så langt var Vibeke Nielsen med. Men efter at have undersøgt sagen fandt hun ud af, at lyden kom fra svanerne, når de bremsede op på vandet i voldgraven uden for. Eller Christen Scheel, der i 1771 døde under mystiske omstændigheder i Rusland. Han var blevet forgiftet, mente man. Vibeke Nielsen syntes dog mere, det lød som om, han havde haft blindtarmsbetændelse, han havde haft alle symptomerne.

For hun søgte videnskabelige forklaringer, og hun havde en videnskabelig interesse for genstande. Hun kunne en historie om enhver lille ting i museet, hun kendte til deres baggrund, og da hun fandt frem til nogle huller i væggen, der matchede et kinesisk lakur fra 1700-tallet, som engang havde stået i herregården, og som efter mange år kom tilbage til museet, var hun lykkelig, for nu kunne uret få sin oprindelige plads. Hvert eneste medlem af herregårdens enorme forgrenede slægt fra 1500 til nu var hende bekendt, historierne om storhed og fald, hvordan slægten var gået ned og havde kæmpet sig op igen – hun kendte til enhver detalje, holdt især af portrættet af Jørgens Skeel, der levede fra 1578 til 1631, fordi hun var fascineret af historien om herremanden, der gik imod kong Christian den 4.'s vilje, men endte med at blive slået til ridder af Den væbnede Arm for sin indsats i Kalmarkrigene. Det lyste i hendes øjne, når hun fortalte, for hun var et begejstret menneske og en fantastisk fortæller.

Det skulle gøre gavn

Museet var ikke for folk med magistersyge, plejede hun at sige, og det kunne man heller ikke beskyldes hende for at have. Vibeke Nielsen, der voksede op på Sjælland som den ældste af tre søskende, var uddannet historiker. I 1950, da hun var blevet student, begyndte hun på Københavns Universitet, hvor hun mødte sin mand, Svend Nielsen, som hun blev gift med i 1958. I 1961 blev hun kandidat med hovedfag i historie og bifag i dansk, i et år underviste hun på Ordrup Gymnasium, hvorefter hun blev ansat på Landsarkivet for Sjælland, som hun forlod, da Svend Nielsen blev ansat som leder af Dansk Landbrugsmuseum i Auning. Sammen tog de til Djursland, og i 1977 blev hun ansat på Gammel Estrup i Auning, først som assistent for tidligere direktør Andreas Bjerre, som hun siden afløste som daglig leder. Vibeke og Svend Nielsen fik aldrig selv børn. Det var ikke en del af den oprindelige plan, for Vibeke Nielsen holdt af børn, men hun var også god til at acceptere den måde, livet formede sig på, og så kastede hun sig over noget andet i stedet.

Indtil Svend Niensens død i 1994 var han hendes tætteste sparringspartner, personligt såvel som arbejdsmæssigt. De holdt af hinanden, var hensynsfulde over for hinanden på den gammeldags maner. Det betød, at hvis den ene var blevet forkølet, skyndte vedkommende sig ind på soveværelset for ikke at smitte den anden. Arbejdsdelingen var traditionel og uproblematisk. Man så aldrig Svend Nielsen i køkkenet, lige så lidt som Vibeke Nielsen aldrig behøvede at bekymre sig om, om der var benzin på bilen, eller om græsset var slået. På den måde vidste de altid, hvad der blev forventet.

Svend Nielsen døde som 63-årig, og Vibeke Nielsen, der var jævnaldrende med sin mand, blev alene. Det kom ikke som nogen overraskelse, han havde været syg længe, alligevel døde han pludseligt, og Vibeke Nielsen fik et chok. Hun svarede ved at blive praktisk, tog skeen i den anden hånd, holdt det private privat og sørgede for, at Svend Niensens arbejde blev afsluttet, at manuskripterne blev skrevet færdigt, og at hans arbejde blev sendt de rigtige steder hen. Der skulle være orden i tingene, sådan var hendes holdning, der både prægede hende personligt og på arbejdet: Tingene skulle ordnes, de skulle gøre nytte og gavn. Man kunne kalde hendes livsindstilling museal, for hun var et ordensmenneske dybt ind i sin sjæl.

Sådan var det også i hendes hjem. Der lå aldrig bunker af papir, og i modsætning til museet holdt Vibeke Nielsen sit hjem fri for pynt. Til gengæld brokkede hun sig aldrig, når familien fra Sjælland besøgte hende med børn, hunde og klapvogne, selv om hun også satte pris på, hvis hunden ikke hoppede op i sofaen, og børnene ikke spildte saftvand der, hvor den ikke kunne tørres op. Hun var favnende, rummelig, menneskelig, venlig og sjov, og hun havde sine meninger. Hvad er højest, Rundetårn eller et tordenskrald, var en af hendes talemåder. Hun skyede sig ikke for at hoppe rundt på græsplænen som en kanin sammen med børnene, men hun holdt det derhjemme. Nede i Auning holdt hun på formerne. Hun var en kvinde, der vidste, hvad der passede sig.

Og så var hun punktlig. Man kunne have sat sit ur efter hende, men onsdag den 8. maj 2012 dukkede hun aldrig op til sin runde på museet. Da en medarbejder fra museet kiggede forbi, lå hun fredfyldt i sin seng.

Mindeord: Vibeke Nielsen

Publiceret 17. maj 2012 kl. 08:58

Britta Andersen, museumsdirektør på herregårdsmuseet Gl. Estrup, har sendt følgende mindeord over museets tidligere leder, Vibeke Nielsen:

Vibeke Harriet Nielsen (f. Badino) blev født 14. oktober 1931. Hun voksede op på Sjælland som den ældste af tre søskende. I 1950, samme år, som hun blev student, begyndte hun på Københavns Universitet, hvorfra hun i 1961 blev kandidat med hovedfag i historie og bifag i dansk. Herefter fulgte et års ansættelse på Ordrup Gymnasium, men det blev imidlertid ikke undervisningsvejen, Vibeke Nielsen kom til at fortsætte ad. Hun kom derimod i mange år til at beskæftige sig med arkivalier, idet hun blev ansat på Landsarkivet for Sjælland og senere på Gammel Estrup - Herregårdsmuseet på Djursland.

Under sin uddannelse på universitetet havde Vibeke mødt Svend Nielsen, som hun blev gift med 23. august 1958. Med ham blev hendes skæbne indirekte beseglet, idet han - som leder af Dansk Landbrugsmuseum flyttede til Auning i begyndelsen af 1970'erne. Vibeke fulgte Svend til Jylland, og hun blev fra 1. oktober 1977 tilknyttet Gammel Estrup - Herregårdsmuseet. Først som assistent for Andreas Bjerre, den daværende leder og senere som leder af museet.

Da Vibeke overtog ledelsen i 1981, bemærkede hun selv, at stedet ikke var egnet for en person med 'magistersyge'. Med det hentydede hun til museets begrænsede ressourcer både på personalesiden og med hensyn til økonomien, som nødvendiggjorde, at man, som leder, måtte tage fat i stort set alt, hvad der havde med museumsdrift at gøre - lige fra omvisninger, bestyrelsesmøder og fremstilling af publikationer til salg af billetter, rengøring og afstilling af tyverialarmer om natten. Vibeke Nielsen stod for museets ledelse frem til 2000, hvor hun var 68 år. Imidlertid opgav hun ikke indsatsen for Gammel Estrup, og hun kom dagligt på museet helt frem til sin død 8. maj 2012.

Selv om Vibeke Nielsen ikke efterlader sig børn, efterlader hun et stort savn hos søskende og søskendebørn, og for alle på Gammel Estrup - Herregårdsmuseet vil en plads i personalestuen for altid stå tom og minde om den store og uegennyttige indsats, hun har gjort i en menneskealder for Gammel Estrup.

Svend Nielsen.

Museumsinspektør **Svend Nielsen**, Skovdalsvej 15, Auning, er død, 62 år.

Svend Nielsen var gennem næsten 25 år leder af Dansk Landbrugsmuseum, Gl. Estrup, men i forbindelse med sin 60 års dag, 30. december 1991, valgte han at trappe ned og blive almindelig museumsinspektør.

Det var **Svend Nielsen**s plan at hellige sig nogle af de opgaver, som museets medarbejdere havde været tvunget til at ned-prioritere i en ekspansiv tid med mange nybyggerier.

Han beholdt sit kontor i museets sydlænge, og han

arbejdede indtil i tirsdags med indsamling og registrering, ligesom han forskede og skrev på bl.a. en bog om landbruget, dets redskaber og maskiner.

Svend Nielsen havde nået at indsamle en mængde materiale, og meget er skrevet, men det er et åbent spørgsmål, om nogen kan skrive og redigere bogen færdig.

De senere år arbejdede **Svend Nielsen** også på at registrere gamle gårdmalerier, og det blev undervejs i arbejdet til en udstilling om emnet på Dansk Landbrugsmuseum, hvor museumsdirektør Annette Hoff har været leder siden 1. januar 1992.

Også vedrørende disse malerier efterlader **Svend Nielsen** en mængde interessant materiale, som venter på at blive arbejdet videre med.

Min kære mand
museumsinspektør

Svend Nielsen

Auning

født 30.12.1931 - død 14.9.1994

Vibeke Nielsen.

Bisættelsen foregår fra Auning kirke
tirsdag d. 20. september kl. 14.00.